

Čís. 4546.

Otázka, zda právním jednáním, jemuž se odporuje, byl zkrácen dlužníkův věřitel, není otázkou skutkovou, nýbrž právní.

Knihovnímu zajištění právě a splatné pohledávky vůči dlužníkovi mimo úpadek nelze odporovati, třeba by jím byli jiní věřitelé zkráceni, leč že by dlužník ve srozumění se zajištěným věřitelem uměle přivodil dřívější splatnost svého dluhu. Mimo úpadek neplatí zásada stejnoměrného uspokojení všech věřitelů a proto nelze tu odporovati právním jednáním dlužnickým jen pro nadržování, pokud se týče pro vědomost o nezpůsobilosti k placení.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Řv I 1753/24.)

Po vydání rozsudku, jímž bylo žalobci proti Václavu G-ovi přisouzeno 5.000 Kč, nabyt žalovaný na nemovitosti Václava G-a zástavního práva pro pohledávku 16.000 Kč. Při dražbě zavazené nemovitosti byla žalovanému pohledávka 16.000 Kč přikázána, žalobce vyšel následkem toho se svou pohledávkou na prázdno. S odporem proti přiřknutí pohledávky 16.000 Kč žalovanému byl žalobce poukázán na pořad práva. Žalobě, by zástavní právo žalovaného na nemovitosti Václava G-a bylo vůči žalobcově pohledávce prohlášeno bezúčinným, a by žalobce byl uspokojen z výtěžku exekučně prodané nemovitosti Václava G-a bez ohledu na pohledávku žalovaného, byla zamítnuta soudy v š e c h t ř í s t o l i c, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Zda právním jednáním, jemuž se odporuje, byl zkrácen dlužníkův věřitel, není závěrem skutkovým, nýbrž právním, jemuž nelze odporovati dovolacím důvodem Šu 503 čís. 2 c. ř. s., leč by výtky směřovaly proti skutkovému základu závěru toho. Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) byla věc posouzena v podstatě správně. Podle srovnalých skutkových zjištění nižších soudů jde o knihovní zajištění právě a splatné pohledávky dlužnickovy mimo úpadek. V případě tom nelze odporovati takovému právnímu jednání, třeba by jím byli jiní věřitelé zkráceni, leč že by dlužník ve srozumění se zajištěným věřitelem uměle přivodil dřívější splatnost svého dluhu, tak na příklad, kdyby za tím účelem se zaplacením jiných splatných dluhů otálel, zaplacení to pod různými záminkami odkládal, kdyby zdržoval vyřízení sporu až do doby, kdy určitý dluh se stal splatným a pod. Než nic takového v tomto případě nebylo tvrzeno. Zejména nezdržoval žalovaný vyřízení sporu se žalobcem, nýbrž nechal dojít ku vynesení rozsudku pro zmeškání. Nezáleží na tom, že žalovaný domáhal se s úspěchem toho, by jeho pravý a splatný dluh byl zaplacen neb alespoň zajištěn, byť i byl tak učinil jen proto, že ztratil důvěru k hospodářské mohoucnosti svého dlužníka. Právě proto je nedůležité, kdy byl rozsudek pro zmeškání Václavu G-ovi doručen, zda rozsudek ten zavedl příčinu k tomu, že žalovaný žádal na Václavu G-ovi vydání dlužního úpisu, a nezáleží ani na tom, zda žalobce byl právním

jednáním, o které jde, zkrácen, jak miní soud prvý, čili nic, jak se domnívá soud odvolací. Mimo úpadek neplatí zásada stejnoměrného uspokojení všech věřitelů a právě proto nelze mimo úpadek odporovati právním jednáním dlužníkovým jen pro nadržování, pokud se týče pro znalost nezpůsobilosti k placení, jak tomu jest v řízení úpadkovém (§§ 30 a 31 konk. ř.).

Čís. 4547.

Manžel jako správce manželčina jmění musí účty ze správy vykážati, že správní náklady na tento majetek nedošly úhrady v užitečném majetku, a může se domáhati pouze náhrady takto oprávněného schodku.

Spojil-li žalobce se žalobou, zadanou na sborovém soudě, skutkově a právně samostatný nárok, ohledně něhož byl příslušným okresní soud, jest řízení o tomto nároku zmatečné (§ 477 čís. 3 c. ř. s.) a jest žalobu ohledně něho odmítnouti.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1925, Rv I 1763/24.)

Žalobce domáhal se na žalované manželce původně zaplacení 5.469 Kč a zadal žalobu na sborovém soudě první stolice. Později obmezil žalobce žalobní žádost na 4962 Kč jakožto náhrady nákladů, jež vynaložil na správu manželčina jmění, 510 Kč pak jakožto náhrady za tělesné poškození manželkou. **Procesní soud první stolice** žalobu zamítl. **Důvody:** Dle §u 1239 obč. zák. ručí manžel jen za kmenové jmění své manželky a jest od kladení účtu o užitečném ze správy manželčina majetku osvobozen. Nutným následkem toho je, není-li povinen vyúčtovati užítky, t. j. příjmy, že není také oprávněn žádati náhradu výdajů. Aby mohl jako zmocněnec své manželky náhradu nutných a užitečných nákladů ve smyslu §u 1014 obč. zák. žádati, náleží mu nejprve složit účet o příjmech a vydáních, z něhož teprve může býti vidno, zda a jaká náhrada mu přísluší. Dokud tak neučiní, jest jeho žaloba na náhradu nákladů předčasnou. Byla-li žaloba ohledně této položky zamítnuta, nelze k položce té připojiti dle §u 55 j. n. a 227 c. ř. s. další samostatnou položku 510 Kč, kterou žalobce zakládá na zcela jiném důvodu, t. j. náhrady škody plynoucí z jeho tělesného poškození a je ohledně tohoto obnosu 510 Kč zdejší krajský soud nepřislušným vzhledem k §u 49 čís. 1 j. n. a je příslušným okresní soud bydliště žalované. **Odvolací soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Žalobní nárok opíral žalobce o různé právní důvody:

- a) že po sňatku vložil ku zvelebení manželčina hospodářství hotových 1.400 Kč
- b) že do hospodářství manželčina nakoupil věci a dal na nákladech správy hospodářství toho celkem 2.452 Kč
- c) že si žalovaná z jeho peněz vybrala 600 Kč
- d) že mu patří náhrada škody za to, že ho žalovaná na těle zranila 510 Kč

4.962 Kč